

Remissyttrande — Förslag till ny ersättningsmodell för travbanorna

Till: Svensk Travsport, vd Jörgen Forsberg **Från:** Travtränarnas Riksförbund (TR)

Avser: Remissunderlag *Förslag till ny ersättningsmodell för travbanorna* med bilaga *Banans uppdrag*, utsända av Svensk Travsport 2026-08-14 **Datum:** 2026-09-15

Travtränarnas Riksförbund tackar för möjligheten att yttra sig över remissunderlaget och lämnar här sina synpunkter. Yttrandet följer remissunderlagets egen disposition.

TR:s ståndpunkt i sammandrag: **ja till modellens principer, nej till mätetalen som de nu är formulerade.** Modellen mäter mängd i stället för värde, den saknar problemformulering och ingångsvärden för tävlingsvolymen 2028–2030, och bilagan lämnar centrala krav odefinierade. Under de förutsättningar som anges nedan förordar TR att den nya modellen genomförs.

1. Utgångspunkter

TR står bakom de fem principer som listas i kapitlet Utgångspunkter, med betoning på punkt tre: ersättning ska i större utsträckning kopplas till utveckling och rekrytering.

TR föreslår att en sjätte princip läggs till: **banorna behöver anamma arbetssätt som stärker ekonomin med egengenererade intäkter.** Principen är redan Svensk Travsports egen problembeskrivning. Vid ordförandesamrådet den 2 september 2026 konstaterade ST:s vd att ATG inte har ett kostnadsbekymmer utan ett intäktsbekymmer, och ST:s ekonomichef att sporten just nu lånar till konsumtion.

2. Problemformulering — den som saknas i remissunderlaget

Remissunderlaget saknar en problemformulering. Det bekräftades vid ordförandesamrådet den 2 september, där ST:s vd svarade att en sådan borde ha funnits med. TR lämnar därför sin egen, eftersom det är mot problemformuleringen modellen ska prövas.

Travsporten har tre samtidiga problem: en krympande hästbas, krympande spelintäkter och en ersättningsmodell som fördelar medel efter mängd i stället för efter värde. Så länge fördelningen mäter volym belönar den att den befintliga basen utnyttjas hårdare, inte att den byggs ut. En ny ersättningsmodell ska därför prövas mot en enda fråga: bidrar den till att fler hästar föds, tränas upp och kommer till start, och till att spelet på dessa hästar växer? Mätetal som inte kan besvara den frågan hör inte hemma i modellen.

Läget i siffror, så som det redovisades vid ordförandesamrådet den 2 september:

- Verksamhetslånet hos ATG uppgår till 1 750 mkr och väntas öka med ytterligare cirka 250 mkr vid ingången av 2027, till storleksordningen två miljarder kronor. Det löpande lånet är i sig en del av finansieringsmodellen; det som bygger upp en besvärlig skuld är att ATG:s leverans vid årets slut nu ligger avsevärt under det belopp ST lånat under året.
- Resultatet efter finansnetto är minus 210 mkr.
- Hästspelet har inte vuxit sedan 2011 och är i år ned 4–4,5 procent.
- ATG har 28 procents andel av spelmarknaden men bara 12 procents andel av marknadsföringen (share of market 28 procent, share of voice 12 procent).

Intäktsbasen krymper. En ersättningsmodell som belönar mängd i stället för värde påskyndar den utvecklingen.

3. Förslag till ny modell

3.1 Kategoriindelningen

TR står principiellt bakom indelningen av banor i kategorier och förordar en tydlig nivåstruktur som sätter fokus på tävlingsdagar som bygger sport och spel. TR kan dock inte ställa sig bakom indelningen utan förbehåll, eftersom kravställningen per kategori har konkreta luckor och på flera punkter ännu inte är definierad. Förbehållen redovisas i avsnitt 5.

3.2 Fördelningen fast/rörligt

TR tar inte ställning till fördelningen fast/rörligt förrän mätetalen är fastställda. Ordningen är avgörande: först mätetalen, sedan procentsatserna. TR lämnar ingen siffra utan villkor.

Dagens fördelning ligger på ungefär 40 procent fast och 60 procent rörligt. Så länge den rörliga delen mäts mot mängd är en större rörlig del till skada för sporten — varje procentenhet som flyttas till den rörliga delen förstärker då fel beteende. Mäts den mot värde, enligt TR:s förslag i avsnitt 4, kan den rörliga delen ligga högre än dagens cirka 60 procent.

4. Rekrytering — mätetalen

4.1 Mätetalen mäter mängd, inte värde

De fyra föreslagna startrelaterade mätetalen (30 + 25 + 15 + 10) utgör tillsammans **80 procent av den rörliga ersättningen i ren mängdräkning**, utan koppling till vad som faktiskt skapas. Fältstorlek, chansjämnhet och spelomsättning per lopp finns inte med över huvud taget.

Parametrarna är i princip tagna direkt ur Pegasus-rapporteringen och är reaktiva. Varje tidpunkts starthästsituation avspeglar den lokala rekryteringen av hästar och hästägare två till åtta år tidigare: starthästsituationen 2026 beror på vad uppfödare, hästägare och tränare gjorde 2018–2024. Ett framgångsrikt rekryteringsarbete 2027–2028 kommer banan till del i dessa mätetal först 2030–

31, vilket knappast stimulerar banorna att avsätta resurser för rekrytering med en svårbedömd payoff flera år framåt. Pegasus-rapporternas mångåriga existens har heller inte satt några märkbara spår i rekrytering, sportslig utveckling eller intresse för att spela på hästar.

4.2 TR:s förslag till mätetal

TR föreslår att den rörliga delen mäts mot värde genom sju följande parametrar:

Banpublik: 30 procent

Egengenererade medel: 20 procent

Tvååringar i träning per 15 oktober: 10 procent

Spelomsättning per lopp: 10 procent

Kvalitativ leverans DD-dagar utifrån fastställd enkätbaserad rating: 10 procent

Banspel: 10 procent

Ungdomsverksamhet: 10 procent

Samtliga ska mätas **per tävlingsdag eller per lopp — aldrig som årssumma**. En årssumma blir ett mångdmått, oavsett vad den mäter.

4.2.1 Mätetalet publik

Mätetalet banpublik är på tok för lågt viktat i remissförslaget och bör enligt TR:s uppfattning viktas upp till **30 procent** av den incitamentsskapande delen. Mätetalet behöver konstrueras så det tar hänsyn till befolkningsunderlaget i en fastställd radie från banan. Det kravet lyftes av flera travsällskap vid ordförandesamrådet 2026-09-02.

Rekryteringen av hästar, aktiva och intresse utgår från banpubliken; det är på banorna långsiktigt intresse för travsporten väcks. Viktas parametern upp får banorna motiv att pröva nya grepp för att fånga det lokala intresset.

Mätetalet måste också ges en form som fungerar. Som det nu är utformat räknas scannad publik som årssumma. Det betyder att en bana med fri entré — ett rekryteringsverktyg — räknas till noll, och att återkommande besök inte mäts alls. TR föreslår att publik mäts per tävlingsdag, att stampublik (återkommande besökare) premieras, att aktiviteter som lockar besökare i rekryteringssyfte räknas in, och att befolkningsunderlaget vägs in.

4.2.2 Egengenererade medel

Förra gången frågan om banornas uppdrag och finansiering var föremål för remissrunda, hösten 2024 hade TR följande med i sitt remissvar:

”Incitamentssystem skall byggas utifrån målsättningen att stärka och förbättra situationen för de som banorna finns till för: de aktiva. Det finns en direkt möjlighet att göra detta: skapa incitament kopplade till banornas PE. Banor som

lyckas dela ut högre prismedel än vad deras PE är ska få medel ur incitamentspotten.”

TR:s grundläggande uppfattning runt detta kvarstår. Banor som förmår skapa egengenererade medel skall premieras av systemet. Detta incitament hamnar därför helt i linje med den sjätte punkt TR önskar addera (se avsnitt 1 ovan). TR inser dock att incitamentet kanske inte enbart skall utgå från egengenererade medel som läggs ”ovanpå PE:t”. Det kan även vara andra typer av investeringar i anläggningen och kvalitetskapande åtgärder för banas verksamhet som skapas med hjälp av externa (egengenererade) intäkter.

4.2.3 Uppfödning och uppträning har inget värde i modellen

I den föreslagna modellen uppstår värde först när hästen startar. Hela perioden då en ung häst föds upp och tränas upp räknas inte. **Det bekräftade Svensk Travsport självt vid ordförandesamrådet den 2 september.**

TR:s förslag: lägg till mätetalet **tvååriga hästar i träning**, räknat vid den årliga avstämning ST gör per den 15 oktober, och vikta in det till tio procent av den rörliga ersättningen. Då får banan payoff på hästägarnas investeringar i ettåringar året före, och två år efter att de lokala uppfödarna producerat fölen. Detta mätetal svarar direkt mot punkt 3 i avsnitt 1: ersättning ska i större utsträckning kopplas till utveckling och rekrytering.

4.2.4 Spelomsättning per lopp

Måttet ”spelomsättning per lopp” kan ses som ett direkt mätetal på hur relevant och intressant banans produkt i form av loppen är gentemot ATG:s kunder. Incitamentet, där TR föreslår att spelomsättning per lopp viktas till tio procent av incitamenten, stimulerar banorna att erbjuda och paketera en attraktiv spelprodukt.

4.2.5 Kvalitativ leverans DD-dagar

TR har upprepat påtalat behovet av att mäta ”kundnöjdhet”. Det går med dagens kommunikations- och it-möjligheter att relativt enkelt fastställa ett antal ”kundnöjdhet-parametrar”, en avsedd för banpublik och en för aktiva, som i enkätform kan skickas ut efter varje DD-tävlingsdag. Svaren kan sammanställas så att banor med ”högst kvalitativ leverans” premieras i incitamentssystemet. Man kan som ett sidospår tänka sig att inom detta vikta upp STL-dagar. TR föreslår att mätetalet kvalitativ leverans DD-dagar viktas till tio procent av incitamenten. Det stimulerar banorna att erbjuda och paketera en attraktiv produkt på både publikplats och stallbacke. Att TR väljer att begränsa mätetalet till DD-dagar är avhängigt punkt 3.1 ovan: fokus på tävlingsdagar som bygger sport och spel.

4.2.6 Banspel

Utgångspunkten för detta mätetal är densamma som för 4.2.1 ovan: rekryteringen av hästar, aktiva och intresse utgår från banpubliken; det är på banorna långsiktigt intresse för travsporten väcks. Det är därför TR:s klara uppfattning att spel lagt av publik på banan måste stimuleras. TR förutsätter att ATG, om viljan finns, kan lösa

de tekniska utmaningar det innebär att identifiera ett lagt spel som "fysiskt kommande från person som befinner sig på banan" och föreslår att mätetalet banspel viktas med tio procent av incitamenten. Enligt TR:s uppfattning ersätter de föreslagna incitamenten vid 4.2.4 och 4.2.6 det i remissen föreslagna incitamentet för antal travspelare i regionen.

4.2.7 Ungdomsverksamhet

Travsportens framtid är avhängigt av rekrytering av nya aktiva. Detta bör enligt TR:s uppfattning avspeglas i ett incitamentssystem TR föreslår att mätetalet "ungdomsverksamhet", kopplat till volym aktiva/aktiviteter i travskolor och ponnytrav, viktas till tio procent av incitamenten.

4.3 Utövarnas andel och prispengarnas fördelning

Två uppgifter lämnades muntligt vid ordförandesamrådet 2026-09-02 och finns inte i något skriftligt underlag. TR begär att båda fastställs skriftligt, eftersom de direkt påverkar vad ersättningsmodellen fördelar.

- ST:s vd angav att ST siktar mot att **40 procent av totalen ska vara intjäningsmöjlighet för utövarna**, och att detta uttryckligen är ett önskemål från TR och ASVT. TR begär att Svensk Travsports styrelse fastställer både talet och vad det ska räknas på.
- Det aviserade divisionssystemet innebär att 20–25 procent av loppet placeras i en skyddad miljö med lägre prisnivå. Det är en omfördelning av prispengar som löper parallellt med ersättningsmodellen. TR begär att de två förslagen redovisas och bedöms tillsammans.

5. Bilagan — banans uppdrag per kategori

TR:s förbehåll enligt 3.1:

Träningsmöjlighet saknas som krav i kategori 4 och 5. Rakbana, slinga och sandbana/backe krävs bara i kategori 1-3; från kategori 4 räcker en rundbana. Utan träningsanläggning fungerar varken B-tränare eller hästägare, och i norra Sverige på vintern inte alls. De krav som gäller kategori 1-3 ska in även i kategori 4 och 5.

Säkerhet för häst och människa är ingen kategorifråga. Veterinär på plats krävs först från kategori 3 och hästambulans först från kategori 4 — där dessutom med förbehållet att det "måste utredas om möjligt". Kravet på behandlande veterinär och hästambulans ska vara lika över alla kategorier.

Hederspriser. Priser till tränare och kusk finns bara i kategori 5 och 6, skötarpris från kategori 3. En seger är en seger oavsett loppets nivå; kravet ska vara lika för alla kategorier.

Odefinierade nivåer. På flera ställen anger bilagan att nivåerna "måste definieras" — storlek på omklädningsrum, standard på stallinredning, ljudnivå, publika toaletter. TR vill se definitionerna före beslut och förbehåller sig rätten att ta

ställning till de delarna först då. Att godkänna indelningen dessförinnan vore att lämna ifrån sig tolkningen utan motprestation.

6. Tävlingsersättning Dag (TED) och STL-lördagarna

STL-lördagarna är de överlägset viktigaste tävlingsdagarna, ur såväl spelintäkts- som sportslig synvinkel. Arrangemangen ska hålla hög klass och vara attraktiva att konsumera som spelare och att delta i som aktiv.

Remissen ifrågasätter påslaget på 173 000 kronor för en STL-lördag, och typ-TED på 107 000 kronor utgår helt — samtidigt som kravnivån ligger kvar. **TR:s hållning är att krav och ersättning måste följas åt: sänks ersättningen för STL-lördagen kan kravnivån inte ligga kvar; ligger kravet kvar, ligger också ersättningen kvar.**

Volymminskningen 2027 läggs, enligt vad som angavs vid ordförandesamrådet, på saxade vardagskvällar och breddloppsdagar, medan huvudspelveckan lämnas orörd. Det är alltså ersättningen, inte volymen, som är i fara på STL-lördagarna.

TR noterar vidare att remissen anger belopp endast för de delar som föreslås tas bort, medan grundersättning per tävlingsdag, publik-TED och event-TED lämnas utan siffror, och att en detaljerad redovisning aviseras först under hösten. TR kan inte ta ställning till förändringen av TED innan samtliga nuvarande och föreslagna belopp redovisas.

7. Modellen måste dimensioneras mot tävlingsvolymen 2027–2030

I remissvaret 2024-11-30, förra gången ersättningsmodell bana var aktuell, skrev TR: *"innan förslag läggs om tävlingsstrukturens struktur och innehåll behöver relevanta ingångsvärden sättas för vad tävlingsvolymen (antal tävlingsdagar/lopp) kommer att vara 2028–2030, när hästbasen naturlagsmässigt utifrån de senaste årens registrerings-/betäckningssiffror har minskat väsentligt."* Den ståndpunkten kvarstår, och den har blivit mer aktuell sedan remissen skickades ut.

Svensk Travsports styrelse fattade 2026-09-03 beslut om tävlingsvolym och dagfördelning för 2027, med formellt tävlingsdagsbeslut den 22 oktober — samma dag som ersättningsmodellen ska avgöras. I underlaget till banorna (*Grundfördelning tävlingsdagar 2027*, ST 2026-09-04) redovisar ST en beräknad hästbas för åren 2025–2029 och den tävlingsvolym som följer av den: 800 dagar och 7 250 lopp 2027, 760 dagar och 6 850 lopp 2028, 720 dagar och 6 500 lopp 2029.

Beslutet för 2027 — 770 dagar och cirka 7 000 lopp — ligger under vad beräkningen för 2027 i sig motiverar; ST tar med egna ord redan nu en del av den minskning som annars skulle göras 2028, och anger att antalet tävlingsdagar 2028 bör minskas med ytterligare tio. Utgångspunkten är att antalet hästar i träning sjunker med cirka fyra procent per år, att tre årskullar i följd (födda 2023–2025) är väsentligt mindre, och att startfrekvensen ligger kvar på cirka 8,3 starter per häst och år.

ST använder alltså redan en prognos för hästbasen fram till 2029 som styrande underlag för tävlingsvolymen — men samma prognos redovisas inte i

remissunderlaget för ersättningsmodellen. Det är exakt det ingångsvärde TR efterlyste 2024. TR begär att prognosen läggs till grund även för ersättningsmodellen, så att banornas uppdrag, ersättning och tävlingsvolym dimensioneras mot ett och samma underlag. Två beslut som fattas samma dag, på olika underlag, blir inte en sammanhållen styrning.

TR noterar också att ST i samma underlag beskriver risken att fältstorleken faller från dagens cirka 10,5 hästar per lopp mot 9, och att fördelningen av tävlingsdagar delvis bygger på hur välfyllda startlistorna varit. Fältstorlek och fyllnadsgrad är alltså redan styrparametrar i ST:s egen tävlingsplanering — men saknas i ersättningsmodellen. Det stärker TR:s förslag i avsnitt 4.2.

Vid ordförandesamrådet 2026-09-02 redovisades att minskningen 2027 innebär 59 mkr mindre i prispengar och uppfödarpremier. I gruppdiskussionerna låg ett sparbehov på cirka 200 mkr på bordet, med en fördelning om ungefär 45 mkr prismedel, 100 mkr banorna och 50 mkr centralt.

Sporten förhandlar alltså om fördelningsnyckeln för en summa som krymper på just den post modellen ska fördela, samtidigt som volymen den ska fördelas över redan är beslutad i ett parallellt spår. Fönstret för att påverka fördelningen är nu, inte när tävlingskalendern och budgeten för 2027 redan ligger fast.

8. Svar på frågorna under "Önskad respons från respektive sällskap"

Allmänt omdöme om den nya modellen. Försöket att förtydliga banornas uppdrag och koppla det till finansiering och krav på resultat har avsevärt bättre förutsättningar att få acceptans och lyckas än föregående försök 2023-24. Att sportens struktur behöver utvecklas är nödvändigt om den negativa utvecklingen ska vändas. Med de justeringar TR föreslår i avsnitt 2–7 kan modellen bli ett verktyg för det.

Om den fasta ersättningen ska utgöra 30, 50 eller 70 procent. TR lämnar ingen siffra innan mätetalen är fastställda. Först mätetalen, sedan procentsatserna — se 3.2.

I vilken kategori sällskapet ser sin bana. TR har ingen egen bana. Frågan gäller inte TR.

Om sällskapet förordar den nya ersättningsmodellen eller rekommenderar att den nuvarande behålls. I valet mellan att gå vidare med den föreslagna modellen eller fortsätta med den nuvarande förordar TR den nya modellen — under förutsättning att mätetalen görs om enligt ovan. **TR:s svar är alltså: ja till principerna, nej till mätetalen som de nu är formulerade.** I förutsättningen ligger också att bilagans krav definieras före beslut (avsnitt 5) och att ingångsvärdena för tävlingsvolymen 2028–2030 redovisas och läggs till grund för modellen (avsnitt 7).

För Travtränarnas Riksförbund, 2026-09-15

Styrelsen: Conrad Lugauer, Markus B Svedberg, Peter Eriksson, Sandra Eriksson, Per C Johansson, Joakim Lövgren, Jörgen Westholm.